

CHUDOBA SAMOŽIVITELŮ, SAMOŽIVITELEK

ROLE PARTNERSKÝCH KONFLIKTŮ A NEPLACENÍ VÝŽIVNÉHO NA DĚTI

MGR. ROMANA TITOVÁ

MLADÍ RODIČE SAMOŽIVITELÉ

- **ČSÚ považuje rodiče samoživitele za jednu ze skupin, která je nejvíce ohrožena chudobou a sociálním vyloučením**
- **V ČR každá sedmá rodina**
- **90% matky samoživitelky**
- **35% rodin zažívá příjmovou chudobou**

MATKY SAMOŽIVITELKY DO 30 LET VĚKU...

...v číslech... Na základě studie finanční situace rodin s nezaopatřenými dětmi* :

- 1/3 má vážné potíže uspokojit potřeby své rodiny ze svého měsíčního rozpočtu**
- 56% má alespoň jednu půjčku nebo jiný typ dluhu a každá třetí z nich uvádí, že splácení dluhu pro ni představuje velký problém**
- Více než 1/2 si nemůže dovolit úhradu nečekaných výdajů ve výši 10 000**
- 37% nemůže investovat do zlepšení svého bydlení**

*** Realizovala Charita ČR ve spolupráci s fondem Renovabis a agenturou International Business & Research Services**

PŘÍČINY

- omezená nabídka trhu práce pro samoživitele, např. zkrácené pracovní úvazky
- nedostatek pracovních příležitostí, zejména pro matky s nižším vzděláním a bez praxe
- nedostupné mateřské školy – nedostatek míst ve veřejných MŠ, jiné formy delegované péče o dítě jsou drahé
- výživné ze strany druhého rodiče v mnoha případech není řádně placeno → finanční problémy samoživitele

PROBLÉMY S PLACENÍM VÝŽIVNÉHO

- významná příčina chudoby matek
- výše je vypočítávána na základě výše příjmů povinného rodiče, počtu dětí a jejich věku
- skutečné potřeby dětí či příjem matky je vedlejší
- v cca 40% případů výživné není placeno řádně
- vymáhání výživného je většinou neúspěšné
- v roce 2017 měl vstoupit v platnost Zákon o zálohovaném výživném, ale zákon nebyl schválen

DOPORUČENÍ

→ **Vytvořit opatření, která zajistí stabilní placení výživného na děti**

- **Zákon o zálohovaném výživném byl připraven minulou vládou (2014–2017), avšak nebyl schválen parlamentem.**
- **Každé dítě má právo obdržet potřebné finanční a hmotné zdroje, proto CHČR podporuje princip zálohovaného výživného.**
- **Prevence konfliktů mezi rodiči – zvýšení dostupnosti mediace a manželského poradenství, rozvíjení tzv. Cochemské praxe u rozvodových řízení může pozitivně ovlivnit i situaci v oblasti vyplácení výživného**

→ **Rozvíjení sociální ekonomiky**

- **Znevýhodnění lidé mají na trhu práce omezené příležitosti.**
- **Kvalitní zaměstnání v sociálním podniku může podpořit jejich sociální začlenění a zlepšit jejich šance na otevřeném trhu práce.**
- **V České republice je potřeba vytvořit právní rámec pro sociální podniky a principy jejich činnosti, jako je reinvestování zisku, fungování pro sociálně prospěšné účely nebo zaměstnávání lidí znevýhodněných na trhu práce, stejně jako pro způsoby (zejména) finanční podpory těchto podniků.**

SOCIÁLNĚ-AKTIVIZAČNÍ SLUŽBA PRO RODINY S DĚTMI

- sociální služba, patří mezi služby sociální prevence
- služba je poskytována rodinám s dětmi v nepříznivé sociální situaci, včetně těch s jedním rodičem
- služba je poskytována v domácnostech uživatelů
- je poskytována bezplatně
- sociální pracovníci vedou rodinu k aktivizaci jejich vlastních kompetencí a zdrojů
- služba nepracuje pouze s jedincem, nýbrž s rodinou jako celkem – komplexní přístup

OBLASTI PODPORY RODINY

- **Výchova dětí**
- **Plnění povinné školní docházky, škola, příprava na povolání**
- **Plánování a využití volného času**
- **Péče o zdraví**
- **Zdroj obživy, zaměstnání**
- **Hospodaření s finančními prostředky**
- **Péče o domácnost**
- **Spolupráce s návaznými službami**
- **Obstarání základních dokladů**
- **Vztahy mezi členy rodiny**

PANÍ ALENA

- 23 let, dcera Tereza
- kojenecký ústav, spolupráce s OSPOD, přesun domů – zahájení spolupráce se SASRD
- péče o dítě, podpora výchovných kompetencí matky, hospodaření s finančními prostředky, nácvik vaření, levné nákupy, podpora matky
- přítel – zaměstnání

PANÍ MICHAELA

- 29 let, syn Ondřej
- kojenecký ústav, Ondřej v kojeneckém ústavu, matka doma, Ondřej na „návštěvách“ u matky, matka + Ondřej doma
- podpora širší rodiny, finanční situace, nácvik péče o dítě, podpora rodičovských kompetencí matky, podpora matky
- institut společně posuzovaných osob při výpočtu dávek hmotné nouze

PANÍ HANA

- 29 let, syn Jan 8 let, syn Vojtěch 5 let
- rozchod s manželem
- konflikty mezi rodiči, střídavá péče, škola x školka, rozdílná bydliště rodičů, mediace – kompromis, zaměstnání

PANÍ VERONIKA

- 30 let, syn Petr 8 let, dcera Leontýna 6 m.
- Konflikty s širší rodinou, generační střety, podpora kompetencí matky, výchova syna, příprava na vyučování
- osamostatnění x zaměstnání, samostatné bydlení + péče o domácnost, 2 děti, obecní byt – finance

PAN SVATOPLUK

- 35 let, syn Roman 7 let
- konflikty mezi rodiči, prázdniny, volnočasové kroužky, škola, finanční situace, bydlení

Děkuji za pozornost...